

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ НАУКОВИМИ ДОСЛІДЖЕННЯМИ ЯК ДЖЕРЕЛО ІНОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

Любіч О.О.

Науково-дослідний фінансовий інститут при Міністерстві фінансів України

Системний підхід щодо розробки та впровадження стратегії розвитку включаючи значні концептуальні та інституційні перетворення, може забезпечити тільки сучасна наука – потужна рушійна сила, яка породжує нові знання. Світовою економічною наукою розроблені теоретичні засади макроекономічного регулювання, накопичено значний досвід фінансової політики держави на макрорівні. Цей цінний доробок світової цивілізації необхідно всебічно аналізувати і творчо використовувати.

Метою створення системи моніторингу є підвищення оперативності та рівня інформованості керівництва і спеціалістів міністерства про науковий потенціал країни у сфері економіки та фінансів і ефективне удосконалення організації виконання НДР. Будуть створені також необхідні умови для підвищення ефективності інформаційного забезпечення творчої праці наукових працівників, обґрунтованості обсягів фінансового забезпечення НДР, складу виконавців та умов використання наукових результатів.

При вирішенні задач керування галузевою наукою, зокрема науковим процесом міністерства, доцільно по-перше, провести аналіз всіх дослідницьких програм і проєктів, виконаних в попередні роки перехідної економіки в галузі економіки і фінансів; по-друге, необхідно визначити їх пріоритетність, механізми реалізації і порядок фінансування. Не виключено, що реалізація ряду нескінчених проєктів потребує державної підтримки, тобто потрібна продумана і зважена інвестиційна політика у впровадженні наукових “напрацювань”, що поглинули за довгі роки значні державні ресурси.

Виявлення пріоритетних напрямків, концентрація ресурсів на цих перспективних ділянках, кооперація зусиль – все це зменшує випадкову складову в розвитку науки і техніки, підсилює плановість, цілеспрямованість процесу. Ймовірність досягнення значних результатів за даного обсягу ресурсів істотно зростає, що еквівалентно нарощуванню ресурсів.

Які шляхи і методи підвищення ефективності витрат представляються найперспективнішими? Основних, мабуть, два. По-перше, не розпилювати наявні фінансові ресурси, а концентрувати їх на ключових напрямках, від успішного розвитку яких залежать всі інші. Звідси проблеми вибору пріоритетів на всіх рівнях – від національної науково-технічної політики до конкретного дослідницького проєкту. По-друге, скоротити, наскільки це можливо, дублювання зусиль.

Перерахувати дію згаданих чинників в кількісні показники, якими можна було б оперувати так само, як грошима, кількістю працюючих неможливо. Їх дію можна оцінювати лише побічно і за досить великий проміжок часу.

Для України, враховуючи період кардинальних соціальних та економічних перетворень, проблема формування системи вибору пріоритетів наукових напрямків набуває надзвичайну актуальність. Інформативно-аналітична система моніторингу та управління науково-дослідними розробками, що впроваджується в МФУ, базується на WEB-технології, що забезпечує

ефективний віддалений персоніфікований доступ до неї багатьом користувачам для реалізації різноманітних пошукових запитів.

Надалі передбачається вдосконалення інтелектуальних властивостей інтерфейсу “користувач-система” для ефективного посилення важливої складової в роботі системи – аналітичної обробки інформації як засобу підтримки у процесі прийняття управлінських рішень. Буде забезпечена можливість формування звітних та інших документів за певний період, а також довідок до постанов на основі вмонтованого механізму створення шаблонів документів довільної форми.

Наукові дослідження, що проводяться в країнах СНД, мають ряд загальних рис, що базуються на історично існуючих наукових школах, схожості об’єктів управління – як технології так і економіки взагалі. Ця схожість є суттєвим аргументом на користь інтеграції наукових досліджень країн СНД та створення єдиного науково-інформаційного простору, що забезпечує рівний доступ вчених до накопичених знань.